

Kwetsbaar en open

WAT IS BELANGRIJK IN DE SEKSUELE OPVOEDING?

OPVOEDKRING

Doel

Als ouder ben je verantwoordelijk voor de opvoeding van je kinderen. Ook de seksuele opvoeding is hier een onderdeel van. Tijdens deze bijeenkomst van de opvoedkring denken we na over dit onderwerp. Wat zegt de Bijbel hierover? Hoe vullen we dit onderdeel van de opvoeding praktisch en concreet in? Het doel is dat je als ouder:

- kennis hebt gekregen over wat seksuele opvoeding inhoudt en wat de Bijbel ons hierover te zeggen heeft.
- beseft dat seksualiteit een gave van God is en we daar binnen de grenzen van Gods Woord van mogen genieten.
- vaardigheden hebt opgedaan die je kunt toepassen bij de seksuele opvoeding van je kinderen.

Om thuis te lezen

Lees ter voorbereiding op de opvoedkring de volgende bladzijden alvast door. Houd een potlood of pen bij de hand, zodat je waardevolle zinnen kunt onderstrepen. In de tekst vind je kleine opdrachten waar je thuis al over na kunt denken. Deze vragen kunnen ook als gespreksstof dienen tijdens de bijeenkomst..

1. Seksualiteit als gave van God

Hoe de Bijbel spreekt over seksualiteit

Seksualiteit is een gave van God in de schepping. Op de zesde dag maakte God de mens, naar Zijn beeld en naar Zijn gelijkenis. We lezen dat God het niet goed vond dat de mens alleen zou zijn: Hij maakte voor Adam een vrouw. Met haar was Adam één. *'En God schiep den mens naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij ze.'* (Gen. 1:27) Adam en Eva waren één van geest en ook één van lichaam. Ze hadden elkaar lief en mochten de lichamelijke intimiteit beleven als een gave van God. Ook in andere gedeelten van de Bijbel komt seksualiteit naar voren als een geschenk van God. Zo lezen we in Spreuken 5:18: *'...en verblijd u vanwege de huisvrouw uwer jeugd...'* In Efeze 5 vergelijkt Paulus het huwelijk van een man en een vrouw met het geestelijke huwelijk van Christus en Zijn gemeente. Hieruit mag je concluderen dat de band tussen een man en vrouw wel bijzonder mooi en goed moet zijn. *'Daarom zal een mens zijn vader en moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen; en zij twee zullen tot een vlees wezen. Deze verborgenheid is groot; doch ik zeg dit ziende op Christus en op de gemeente.'* (Ef. 5:31-32)

Door God kun je een negatief patroon dat van geslacht op geslacht doorgegeven werd, doorbreken en een nieuwe koers inzetten.

Hoe is ons leven?

Na de zondeval zijn onze begeerten en verlangens zondig geworden. Juist op het gebied van seksualiteit is er zoveel dat niet beantwoordt aan het doel van onze schepping. Toch kwam Christus naar de aarde om zondaren op te zoeken, om hen te herscheppen en in hen het beeld van God in beginsel te herstellen.

Ten diepste begint daar, waar het beeld van God is hersteld, pas een christelijke opvoeding. De liefde tot God geeft het verlangen om heilig te leven en om ons lichaam rein te bewaren als een tempel van de Heilige Geest (1 Kor. 6:19). In eigen kracht zouden alle goede voornemens tevergeefs zijn, maar de Heere wil op het gebed hulp en kracht schenken. Hij wil met Zijn Heilige Geest in ons wonen.

Misschien moet je erkennen dat je veel te weinig bidt of dat je als ouder zelf in zonden leeft op seksueel gebied. Spoor elkaar aan om rein te leven en om de Heere te zoeken in het gebed. Voor jezelf en voor je kinderen. Hij kan ons en onze kinderen gelukkig maken en roept ons toe: *'Mijn zoon! geef mij uw hart...'* (Spr. 23:26). Dan is het ons verlangen om met onze kinderen in verwondering over seksualiteit te praten als bijzondere gave van God, waar we binnen de grenzen van Zijn Woord van mogen genieten.

- Een bijbels huwelijk laat iets zien van de relatie tussen Christus en Zijn gemeente. Hoe ziet dat huwelijk eruit? Hoe komt dit tot uitdrukking in jullie huwelijk?
- Welke plaats heeft het gebed in jullie gezin en huwelijk? Is de seksuele opvoeding een zaak van gebed? Welke verwachting heb je van het gebed?

2. Eigen bagage

Ik ging op reis en ik kreeg mee...

Seksuele opvoeding heeft direct te maken met wie we als ouders zelf zijn. De manier waarop er vroeger in jouw ouderlijk gezin met seksualiteit werd omgegaan, heeft invloed op hoe jij nu doet en denkt. Ook de rol van seksualiteit in je eigen huwelijk heeft invloed op het gesprek met je kinderen en anderen.

Het is heel fijn als je uit een gezin komt waar seksualiteit bespreekbaar was. Je hoorde daar dat seksuele verlangens en gevoelens heel normaal zijn als je groter wordt. En je leerde grenzen te stellen en te bewaken. Waarschijnlijk rust er dan voor jou geen taboe op om over dit onderwerp te praten. Al kan er nog steeds schroom zijn en voel je de neiging van uitstellen als je kind met vragen komt.

Het kan ook zijn dat er vroeger thuis vooral waarschuwend over seksualiteit werd gesproken. Er werd vooral benadrukt dat je gemakkelijk zondigde op dit terrein en daarom moest je er vooral ver bij vandaan blijven. Misschien is er bij jullie thuis wel gezwegen over dit onderwerp en moest je hier zelf je weg in vinden. Wellicht vind je het zelfs moeilijk om tegenover je echtgeno(o)t(e) open over gevoelens en seksualiteit te spreken.

Samenleving

Onze kinderen groeien op in een wereld met een vrije seksuele moraal. Alles mag en alles kan. Seks wordt steeds meer gezien als een doel op zich en wordt losgemaakt van huwelijk, liefde en trouw. Er wordt vaak plat en respectloos over seksualiteit gesproken. Via films en muziek krijgen ze een beeld dat geslachtsgemeenschap altijd kan, altijd lukt en altijd fijn is. Via social media en internet worden ze gemakkelijk geconfronteerd met allerlei (bloot) beeldmateriaal. Om je kinderen hiertegen te wapenen is gewetensvorming en het gesprek over waarden en normen noodzakelijk. De basis hiervan wordt gelegd in de eerste levensjaren. Daarom is het nodig om als ouders te weten wat zich afspeelt in de maatschappij en aan welke gevaren kinderen worden blootgesteld.

Wat wil je doorgeven?

Het is goed om je bewust te zijn van de bagage die je zelf hebt meegekregen van je ouders. Het stempelt je eigen opvoeding. Tegelijk mogen we ons richten op de toekomst. Geef het goede uit je eigen rugzak aan je kinderen door en vervang het andere door iets beters. Je had geen keus in wat je hebt ontvangen, maar je kunt wel kiezen wat je door wilt geven. Kijk vooral omhoog. God is een God van de geslachten. Hij *'doe[t] barmhartigheid aan duizenden dergenen die Hem liefhebben en Zijn geboden onderhouden'* (Ex. 20:6). Door Hem kun je een negatief patroon dat van geslacht op geslacht doorgegeven werd, doorbreken en een nieuwe koers inzetten.

- Hoe werd er in jullie ouderlijke gezinnen over seksualiteit gesproken?
- Wat neem je daarvan over in de vorming van je kinderen?
- Zijn er dingen die je anders doet of wilt? Zo ja, wat en hoe?

3. Seksuele vorming in de kinderjaren

Jonge kinderen hebben nog geen schaamte. Seksualiteit is nog geen apart onderwerp, maar gewoon een onderdeel van hun leven waarover ze net zo gemakkelijk vragen stellen als over andere onderwerpen. Het is aannemelijk dat de jonge kinderen in Israël al vroeg op de hoogte waren van de reinigingswetten. Lees dit maar na in Deuteronomium 23 en Leviticus 15.

Als je als ouders een open houding aanneemt, geeft dit een kind ruimte om ook open te zijn. Het nodigt een kind uit. Probeer een aanleiding te vinden in het alledaagse leven: een zwangerschap, de menstruatieperiode van mama, een peutererectie, verkering van oudere broer/zus, aankleden als je uit bad komt, een reclameposter en zo is er nog veel meer te bedenken. Als het gesprek een keer niet goed loopt, is dat niet erg. Kom er een keer op terug of grijp een nieuw aanknopingspunt aan. Kinderen geven je vaak een herkansing!

Als het om seksualiteit gaat, geven we ook non-verbaal informatie aan onze kinderen. Denk hierbij aan lichaamshouding, intonatie, stilte na een vraag, wel of niet aankijken, hoeveelheid aandacht, uitstellen, enzovoort. Kinderen merken heel goed hoe jij tegenover intieme dingen staat. Ze merken het als er verandering komt in je toon, als je aarzelt, als je afwijzend bent. Ook dat draagt bij aan hun vorming. Als het goed is, zijn zeggen en doen met elkaar in overeenstemming en versterken die twee elkaar. Het is zelfs zo dat de manier waarop je dingen zegt vaak meer impact heeft dan wát je zegt.

Peuter- en kleutertijd

Liefdevol aangeraakt worden geeft jonge kinderen een gevoel van veiligheid en troost. Ook krijgen ze het gevoel dat ze er mogen zijn en dat hun lichaam waardevol is. Dit hoort bij seksualiteit, want seksualiteit heeft te maken met het beleven van je eigen lichamelijkeheid. Je kind voelt zichzelf waardevol en dat is belangrijk voor het opbouwen van een seksuele relatie in de toekomst. Tussen het tweede en derde levensjaar wordt een kind zich bewust van zijn of haar geslacht. Kinderen worden nieuwsgierig naar hoe de ander eruit ziet. Je vertelt je kind over de verschillen tussen jongens en meisjes. Het is verstandig om de kinderen al vroeg te leren dat hun geslachtsdelen privé zijn. Op deze manier leert het kind dat intieme plaatsen niet voor anderen zijn. Benoem de geslachtsorganen. Dat geeft duidelijkheid aan je kind. Welke benamingen je kiest is niet het belangrijkste, als het maar een woord is dat je als ouders acceptabel vindt om te gebruiken, ook in de jaren die volgen.

De lagere schoolperiode

Na de kleuterperiode wordt de wereld van kinderen enorm vergroot. Ze krijgen aandacht voor heel veel nieuwe onderwerpen. Schoolkinderen ontwikkelen in deze periode hun sekse-identiteit en oriënteren zich op de rol die past bij hun eigen sekse. Jongens spelen voornamelijk stoere spelletjes en meisjes doen echte 'meidendingen'.

Gaandeweg ontwikkelt een kind ook schaamtegevoelens. Ze willen dan bijvoorbeeld alleen zijn in de badkamer en in het zwembad niet meer in de grote kledkamer omkleden. Respecteer dat. God heeft schaamte gegeven zodat je niet wilt dat anderen je zomaar kunnen zien. Geslachtsdelen zijn privé. Daarom gaf de Heere kleding als bescherming van ons lichaam. Voor de zondeval waren er geen verkeerde verlangens, nu wel. De vraag waarom we kleding dragen hoort dus ook bij de seksuele vorming.

Ieder kind is anders, ontwikkelt in een eigen tempo en heeft verschillende interesse voor seksualiteit. Een globale indeling:

- Baby**
 - Behoefte aan lichamelijk contact
 - Bevrediging van lichamelijke behoefte via de mond door zuigen en sabbelen
- Peuter**
 - Zindelijk worden
 - 'Vieze' woorden gebruiken
 - Ontdekken van eigen geslachtsdelen
 - Grenzen in het wel en niet aanraken van lichaamsdelen
- Kleuter**
 - Groeiend besef dat de sekse vastligt
 - Spelletjes om elkaars lichaam te ontdekken
- 6-10 jaar**
 - Seksueel gedrag meer verborgen, niet openlijk
 - Besef van sociale wenselijkheid
 - Ontstaan van schaamtegevoel
 - Verkennen van eigen sekserol
 - Seksueel getint taalgebruik met leeftijdgenootjes
- Vanaf 11 jaar**
 - Toegroeien naar geslachtsrijpheid
 - Lichamelijke veranderingen richting volwassenheid
 - Verliefdheid en verkering

Het ontstaan van nieuw leven

Het ene kind stelt de vraag al jong, het andere kind veel later: Hoe komt de baby in de buik?

In het gesprek hierover gaat het niet alleen over technische voorlichting, maar vooral om het inkleuren van de waarde van seksualiteit. Met steeds als insteek: wat heeft God het allemaal mooi gemaakt!

Elk kind moet weten hoe er nieuw leven ontstaat. Die informatie moeten ze van jou als ouders horen, voordat ze het van een ander horen en voordat er onderling plat, geheimzinnig of negatief over gepraat wordt. Een richtlijn is dat een kind op ongeveer zevenjarige leeftijd moet weten van geslachtsgemeenschap en het bij elkaar komen van zaadcel en eicel. Met welke woorden je dat doet, kun je als ouders zelf kiezen, ook ruim voordat je kind 7 jaar is en het daarom vraagt. Dit gesprek is niet eenmalig maar krijgt steeds een vervolg. Een kind slaat op en verwerkt wat op dat moment bij zijn ontwikkeling aansluit. Daarom is het belangrijk om te herhalen en te vragen wat je kind al weet. Daarna kun je zijn kennis aanvullen en zo nodig bijstellen. Want kinderen hebben soms heel andere ideeën dan jij denkt. Lang niet alle kinderen stellen vragen. Wacht daarom niet tot kinderen met vragen komen, maar haak in op wat er om je heen gebeurt.

- Ben je je er bewust van dat een veilige, liefdevolle omgeving een positieve invloed heeft op de seksuele ontwikkeling van je kinderen? Hoe geef je daar in je opvoeding handen en voeten aan?
- Noem een concreet voorbeeld van een gesprekje dat je had met je kind over seksualiteit. Hoe ervaarde je dit? Hoe reageerde je kind?

*Seksualiteit is een gave van God;
juist daarom moeten we er zuinig op zijn!*

4. Op weg naar de volwassenheid

Lichamelijke veranderingen

Het is belangrijk om kinderen tijdig voor te bereiden op de lichamelijke veranderingen die komen als hun lichaam volwassen wordt. Zorg ervoor dat je kinderen niet voor verrassingen komen te staan. Het is belangrijk om deze voorlichting op een positieve manier te geven. Bij een meisje begint deze ontwikkeling gemiddeld rond het tiende jaar. Bij een jongen start de puberteit ongeveer twee jaar later. In deze leeftijdsfase krijgen kinderen ook al heel veel mee vanuit hun omgeving. Op het schoolplein wordt er vaak al heel wat uitgewisseld. Het is goed om met je kind in gesprek te blijven. Veroordeel het niet, maar spreek over hoe de Heere seksualiteit bedoeld heeft. Spreek ook over grenzen en zelfbeheersing. De Heere vraagt van ons dat we onze seksuele gevoelens beheersen en geslachtsgemeenschap bewaren voor binnen het huwelijk. Het is belangrijk dat kinderen dit thuis horen, want op straat wordt hier vaak anders over gedacht.

Een belangrijk verschil tussen jongens en meisjes is ook het denken aan en het verlangen naar seksualiteit. Dit begint bij een jongen al vanaf het moment dat hij zijn eerste zaadlozing heeft gehad. Het zien van een meisje of beeldmateriaal kan al snel verlangens oproepen.

Bij een meisje is het meer een verlangen naar onverdeelde aandacht, lieve woorden en bij elkaar zijn. Jongens en meiden moeten weten wat hun gedrag bij het andere geslacht uitwerkt.

Er zijn veel jongens en meiden die al vroeg geslachtsgemeenschap hebben, met wisselende contacten. Jaren laten moeten ze vaak toegeven dat het om lust ging en niet om liefde. Ook het 'erbij willen horen en mee kunnen praten' speelt een rol. Dit laat zien hoe belangrijk het gesprek is over relaties en seksualiteit.

Vader en moeder als voorbeeldfiguur

Onze kinderen hebben behoefte aan voorbeeldfiguren. Moeder is het eerste grote voorbeeld voor een meisje, vader voor de jongen. Ze identificeren zich met hen. Toch kijkt een meisje ondertussen ook naar haar vader. Vindt papa dat ze er mooi uitziet? Als hij haar een compliment geeft, geeft dat zelfvertrouwen. Het blijkt dat een meisje dat van haar vader een positieve bevestiging van haar vrouw-zijn ontvangt, later minder op zoek is naar bevestiging van jongens.

Vaders zijn identificatiefiguren voor hun zoon. Jongens imiteren hun vader. Het is ontzettend belangrijk om als vader ook een zorgzame kant te laten zien, jongens nemen dit over.

De weg naar de volwassenheid is een kwetsbare periode in het leven van een kind. Wees geïnteresseerd in wat er op je kinderen afkomt. Blijf vanuit een positieve houding in gesprek met je kind.

Seksuele vorming gaat niet alleen over seksualiteit, maar ook over zelfbeeld, liefde en relaties. Denk daarbij aan vragen als: Hoe denk je over jezelf, wat is een goede relatie (ook als vrienden of vriendinnen), hoe ga je met elkaar om, hoe geef je je grenzen aan en wat is voor jou belangrijk voor je toekomstige man of vrouw? En ook hierbij geldt dat hoe je als ouders met elkaar en met anderen omgaat een belangrijk voorbeeld is voor je kinderen.

Gezin-school-kerk

Op scholen is seksuele vorming onderdeel van de lessen. Op christelijke scholen worden vaak de methodes *Wonderlijk gemaakt (basisschool)* en *Be-loved (VO)* gebruikt. Bij deze methodes hoort een brochure voor ouders, zodat je als ouders weet wat behandeld wordt en je die onderwerpen eerst thuis kunt bespreken.

Voor het kerkelijk jeugdwerk is er de methode *Onweerstandbaar*. Het is belangrijk dat kinderen en jongeren in de driehoek van gezin-kerk-school over relaties, liefde en seksualiteit met elkaar in gesprek zijn. Zodat ze van deze drie kanten gevormd worden met Bijbelse kaders en weten wat Gods bedoeling is met seksualiteit. Door deze gesprekken thuis, op school en in de kerk, leren de jongeren zelf na te denken en te verwoorden waar ze voor staan, ze leren hun grenzen kennen en aangeven.

- Hoe zijn de rollen verdeeld in jullie gezin als het gaat om seksuele opvoeding? Zijn er onderwerpen die voornamelijk door de vrouw worden besproken met de kinderen? Welke rol heb je als man in de seksuele opvoeding?
- Wat doe je als je kind heel gesloten is en niet wil praten?
- Job zegt in hoofdstuk 31 dat hij een verbond heeft gesloten met zijn ogen. Wat versta je hieronder? Hoe kun je dit concreet maken in de opvoeding?

5. Gebrokenheid

Homoseksualiteit

Door onze ongehoorzaamheid is de zonde in de wereld gekomen. De gebrokenheid in het leven is hiervan een gevolg. Homoseksualiteit dus ook. Het onderwerp homoseksualiteit en genderdiversiteit hoort een plek te hebben in onze seksuele opvoeding. De Heere zegt in Zijn Woord duidelijk dat seksualiteit tussen twee mensen van hetzelfde geslacht niet de bedoeling is. Dat maakt het voor een christen met deze gevoelens ontzettend moeilijk. Ze zouden ook graag een normale liefdesrelatie hebben, maar dat kan niet omdat ze anders zijn. Bespreek met je kind hoe moeilijk het is als je erachter komt dat je anders bent dan andere kinderen. Belangrijk is om te benadrukken en uit te dragen dat iemand met een homoseksuele geaardheid behoefte heeft aan vriendschap en contact, net als iedereen!

Seksueel misbruik

Al op jonge leeftijd moeten we onze kinderen weerbaar maken tegen seksueel misbruik. Voor een kind is het heel belangrijk dat je als ouder concreet bent. Een kind gaat over het algemeen uit van de goede bedoelingen van volwassenen. Bovendien is er tussen een kind en een volwassene altijd sprake van ongelijkheid. Dit maakt dat een volwassene zijn macht kan misbruiken. Ook is het belangrijk ons te realiseren dat het lang niet altijd vreemden zijn die kinderen seksueel misbruiken. Vaak zijn het bekende volwassenen of grotere kinderen die grenzen overgaan. Kinderen moeten leren dat er grenzen zijn in het lichamelijke contact met anderen. Ga in op situaties die het heel moeilijk maken om 'nee' te zeggen. Zoek contact met professionele hulpverleners, zoals huisarts, Meldpunt Misbruik, of GGD bij (vermoeden van) seksueel misbruik. Zij kunnen je helpen om de juiste weg te bewandelen. Kinderen kunnen ook altijd bellen naar Stichting Chris als ze anoniem willen praten.

Digitale gevaren

Kinderen en vooral jongeren zijn veel online. Gewild en ongewild komen er seksuele beelden langs, in de vorm van films, foto's, woorden of reclame. Hier zitten grote gevaren aan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan pornografie, sexting, grooming en sextorgion. Dit speelt ook onder christelijke jongeren!

De impact van online seksueel misbruik of online seksueel grensoverschrijdend gedrag is ontzettend groot.

Uit onderzoek blijkt dat de jongeren die zich met pornografie bezighouden steeds jonger zijn. En het is een steeds grotere groep jongeren die aangeeft hier verslaafd aan te zijn.

- Wat zijn de verschillen tussen sexting, grooming en sextorgion? Zoek het op als je het nog niet weet. Welke digitale gevaren zijn er nog meer op het gebied van seksualiteit?
- Met welke digitale gevaren is jouw kind al in aanraking gekomen? Ga en blijf hierover in gesprek!
- Stel, je zou vermoeden dat er sprake is van seksueel misbruik of homoseksualiteit in je gezin. Hoe zou je dit onderwerp bespreekbaar kunnen maken met je kind? Weet jij en weet je kind waar je professionele hulp kunt vinden?

Conclusie

Je wilt je kinderen graag een goede basis meegeven in hun leven. Daarom kunnen zij de seksuele vorming en opvoeding niet missen. We hebben in deze module slechts enkele onderwerpen rond dit thema behandeld. Is seksuele opvoeding een onmogelijke taak? Wel in eigen kracht. Daarom is het gebed voor onszelf en onze kinderen onmisbaar.

In Psalm 123 lezen we van een aanhoudend gebed en het uitspreken van verwachting:

'Ik hef mijn ogen op tot U, Die in de hemelen zit.

Zie, gelijk de ogen der knechten zijn op de hand hunner heren;

gelijk de ogen der dienstmaagd zijn op de hand harer vrouw;

alzo zijn onze ogen op den HEERE onze God,

totdat Hij ons genadig zij.' (Ps. 123:1b en 2)

Dit wil ik onthouden:

Dit wil ik graag bespreken met andere ouders:

Bijbellezen

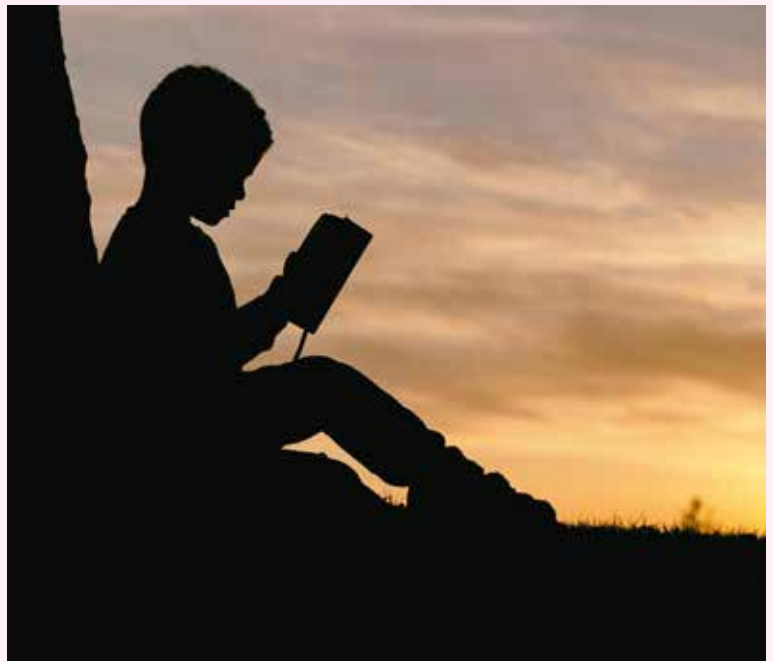
Lezen: Psalm 139

Zingen: Psalm 139:1 en 7
Lied: Heere Jezus, om Uw Woord

*Heere Jezus, om Uw Woord
zijn wij hier bijeengekomen.
Laat in 't hart dat naar U hoort
Uw genade binnenstromen.
Heilig ons, dat wij U geven,
hart en ziel en heel ons leven.*

*Ons gevoel en ons verstand
zijn, o Heer', zo zonder klaarheid.
Als Uw Geest de nacht niet bant,
ons niet stelt in 't licht der waarheid.
't Goede denken, doen en dichten,
moet U zelf in ons verrichten.*

*O Gij glans der heerlijkheid,
licht uit licht, uit God geboren.
Maak ons voor Uw heil bereid,
open hart en mond en oren.
Dat ons bidden en ons zingen
tot de hemel door mag dringen.*

Bijbelstudie

1. Welke woorden of beelden gebruikt David om te beschrijven hoe wij gemaakt zijn? Welke raakt jou het meest en waarom?
2. God heeft het lichaam mooi en wonderlijk gemaakt.
 - a. Hoe kan dit besef invloed hebben op je zelfbeeld?
 - b. Wat betekent dat voor hoe je met je lichaam omgaat? Wat heeft dat met de seksuele vorming van je kinderen te maken?
3. Hoe beschrijft David de alwetendheid van God in vers 1-4?
4. Waar bidt David om in vers 23 en 24?
Maak dit concreet op het gebied van seksualiteit.
5. In de psalm en in het lied zingen we dat God het doen en denken kent en dat we Hem nodig hebben om dit zuiver te houden. Ook als het gaat om seksualiteit.
 - a. Waar of hoe hebben jouw kinderen op een negatieve of onzuivere manier met seksualiteit te maken?
 - b. Hoe blijf je met hen in gesprek over God als Schepper van het lichaam en Zijn bedoeling met seksualiteit?

*Een kind slaat op en verwerkt wat op dat
moment bij zijn ontwikkeling aansluit.*

Startopdracht

Maak groepjes waarin de mannen en de vrouwen afzonderlijk met elkaar in gesprek gaan. Lees als groepje Zondag 41 van de Heidelbergse Catechismus over de uitleg van het zevende gebod. Hier lees je hoe breed het terrein van de seksuele opvoeding is.

Praat hier 10 minuten over, aan de hand van de volgende vragen.

1. Schrijf op welke onderwerpen er in je eigen opvoeding vroeger wel aan de orde kwamen en welke niet. Welke verschillen merk je op?
2. Reageer op de volgende stelling: *'Je had geen keus in wat je hebt ontvangen. Je kunt echter wel kiezen wat je door wilt geven.'*
3. Welke bagage zou je willen doorgeven? Wat zou je anders willen doen?

Gespreksvragen

1. Vertel allemaal een voorbeeld van een gesprek dat je met je kind had over seksualiteit. Kwam je kind met een vraag of was het jouw initiatief?
2. Een fragment uit het boek 'Blozen mag':
'Je pleit ervoor dat ouders een voorbeeldfiguur zijn en open met hun kinderen spreken. Helaas zijn we zelf in onze verkeringstijd te ver gegaan, al is het gelukkig niet tot een zwangerschap gekomen. We willen voorkomen dat onze kinderen te ver gaan, omdat het veel beter is om te wachten. Moeten we aan onze kinderen vertellen dat we door schade en schande wijs geworden zijn?'

Wat vinden jullie van de vraag in deze casus? Kies je voor openheid? Of juist niet? Waarom wel/niet?
3. Welke onderwerpen van de seksuele vorming of opvoeding vinden jullie moeilijk om met jullie kinderen te bespreken?
4. Wissel met elkaar uit welke hulpmiddelen jullie gebruiken om met je kinderen in gesprek te gaan over de seksuele vorming. (Denk aan boeken als *Mam, waar was ik toen?*, *We krijgen een baby!* of *Wonderlijk en waardevol*, zie ook de leestips).
5. Hoe geef je aan je kind het belang door van zaken als: een gezonde eigenwaarde, bouwen aan een evenwichtige relatie, kennen en beheersen van wensen en grenzen?
 - o De praktijk is vaak weerbarstig. Waar loop je tegenaan? Of waarin denkt jouw kind anders?
6. Hoe komt jouw kind in aanraking met de negatieve kant van seksualiteit?
 - o Wat doet dat met hun beeldvorming?
 - o Heeft/had jouw kind te maken met seksuele intimidatie of grensoverschrijdend gedrag? Zo nee, hoe zou je het merken als het wel zo was?
7. Schrijf 3 praktische dingen op die je vandaag hebt gehoord en die je zou willen toepassen in de seksuele opvoeding van je kinderen:

- a) _____
- b) _____
- c) _____

Bronvermelding en leestips

Voor opvoeders

- M. Both, *Een prachtig plan. Met kinderen in gesprek over het huwelijk, echtscheiding, homoseksualiteit en genderidentiteit (met verhalen om voor te lezen en te bespreken)*
- S. Brons-van der Wekken, *Blozen mag, met kinderen praten over seksualiteit*
- S. Brons-van der Wekken, *Let op, liefde!*
- S. Brons-van der Wekken, *Niet los verkrijgbaar*
- F. & A. van Hartingsveldt, *Opvoedingsreis, Bijbelse opvoeding in de praktijk*
- R. Hondsmark, *Een geheim teveel*
- L.A. Kroon en S.J. van Leeuwen (red.), *Opvoeding in liefde, een handreiking voor seksuele opvoeding in het gezin*
- Dr. R. Seldenrijk, *Als je je anders voelt*
- Dr. J. Stolk (red.), *Handboek christelijke opvoeding, deel 2*
- T. Tripp, *De weg naar het kinderhart*
- Dr. J. Waterink, *Aan moeders hand tot Jezus*
- Dr. J. Waterink, *Hoe vertellen we het onze kinderen*
- Wonderlijk gemaakt Speciaal – voor thuis, *Voor ouders met kinderen met een beperking. Een koffer met kaarten en picto's om thuis met je kind te praten over het lichaam, aanrakingen, vrienden en andere thema's.*

Boeken voor kinderen:

Ongeveer 2-6 jaar

- Arjet Borger, *Saar en Jop, over identiteit, vriendschap en intimiteit*
- Arjet Borger, *Saar en Jop, praten over seksualiteit*
- M. Doney, *Papa, mama + ik*
- Ineke van Herk, *Mam, waar was ik toen? (4-7 jr)*
- Willemieke Kloosterman-Coster, *We krijgen een baby! (3-6 jr)*

Vanaf ongeveer 7 jaar

- Elly van der Gouwe-Dingemanse, *Wonderlijk en waardevol. Een kijk-, lees- en doeboek, (7-12 jr)*

Vanaf 10 jaar

- Judith Janssen- van den Barg, *Alleen voor jongens / Alleen voor meisjes (9-12 jr)*
- G.E. Parker, *Leven voor de geboorte, prentenboek voor het gezin om een juiste kijk op het menselijk leven te ontwikkelen*
- A. Teerds-Gertenbach, *Kijk, dat ben ik! (een versie voor jongens en een versie voor meiden, 10-13 jr)*

Voor jongeren (richting of tijdens hun relatie)

- J. van den Broek (Bijbels beraad m/v), *Relatievorming, vragen en antwoorden over verkering*
- Frans en Andrea van Hartingsveldt, *Verkeringsreis, Bijbelse navigatie voor je verkeringstijd*
- Henrieke Schouten, *Seks kan wachten, eerlijke vragen en antwoorden voor jonge stellen*

Een liefdevolle basis heeft een positieve invloed op de seksuele ontwikkeling van een kind

**DIT IS EEN UITGAVE VAN DE HHJO
HERSTELD HERVORMDE JONGEREN ORGANISATIE
HHJO.NL**